

Dunbalik

eta txindatarik gabe

Txarangak eta kalejirak oso ohikoak dira Euskal Herrian. Azken aldian, gainera, lan horretan jarduten duten talde berriak sortu dira, estetika zein erritmo bereziekin. Kale animaziorako beste aukera bat dira.

Jon maya

Txaranga bat izendatzen dugunean, guztioi burura etortzen zaizkigu dunbalak, txindatak eta airezko instrumentuak, dianak, tabernaz tabernako ibilaldiak eta erritmo dantzagarriak. Ordea, badira funtzio bera bete, baina bestelako irudiak sortzen dituzten taldeak ere. Brasil edo Afrikako erritmoak, gitarra elektrikoak, punk rock musika,

dantzariak, danborrak... Elementu horiekin, kaleak, tabernak, herrietako jaiak eta abar animatzen dituzte, jarraian ezagutuko ditugun taldeek. Kale animaziorako proposamen berriak eskaintzen dituzte, giroaren erritmoari tinko eutsiz.

«Betiko txarangak, dultzainariak, txistulariak... horiek oinarri garantzitsua izan dira guretzat», esan digu Txatunga Bembe taldeko Inok, «kale animazioan aritzeko

tradizio bat sortu dutelako». Animazio modu horretan, bide berriak jorratu nahi dituzte txaranga berriok, eta horregatik erabaki dute beste saio bat egitea. Ahalegin horretan, musika estiloa nabarmentzen da gehien, Karibeko zein Afrikako erritmo beroekin eta Euskal Herriko punk doinu ezagunenekin eusten baitiote beren asmoari. Gazteak dira, eta oso animoso jarduten dute.

▼ jagoba manterola / argazki press



Txatunga Bembe

“Gu bezalako taldeek hutsik zegoen esparru bat betetzen dute”

Bilbo 1995. urtea. Gerora, bere emanaldiak Euskal Herri osora zabaltzen dituen taldea sortu dute: Txatunga Bembe. Bilgunea Zorrozaurren duten arren, kideak Bilbo osoan zehar daude hedatuta.

«Bestelako ekimenetan jarduten genuen jendea bildu ginen hasieran», esan digu Ino taldekideak. Txalapartariak, dantzariak, bestelako musikariak... «Hasieran, oinarriko errepertorio txiki bat sortu genuen, gure artean jo, eta tarte atsegin bat igarotzeko». Astialdiko garai hori gero eta formalago bihurtzen joan zen, eta gehiago hartu zuten entseguen traza. Kantuak entseatu, ondo prestatu, eta kalera irteteari ekin zioten apurka-apurka. Gaur egun ere horrela dabil, asteen hirutan (astelehena, asteazkena eta igandea) biltzen dira, eta urtean, gutxi gorabehera, 45 emanaldi egiten dituzte.

Txatunga Bembe urtetik urtera hazten doa. Hasieran 11 taldekide inguru ziren; aurten 20 kide jardun dira, eta Inok dioenez, «bi urteren buruan, 25 eta 30eko talde sendoa batzea espero dugu».

Sortu zirenetik, Txatungako kideek Brasilgo doinue-tara ahalik eta gehiena gerturatzeko saiatu dira: «Esparru oso zabala da, mundu bat; era askotako erritmoak daude, jotzeko modu ugari... eta brasildarrek bezala joko ez dugula badakigun arren, ahal den gehiena ezagutu eta gure erara moldatu nahi dugu». Musika tresnak zuzenean Brasildik ekartzen dituzte. Ino bertara joandakoa da, eta bertan



▲ imanol otegi / argazki press

egindako kontaktuen bidez eskatu eta eskuratzen dituzte atabakeak, birinbauak, agogoak, ganazak eta abar. Erritmoak eta kantuak ikasteko garaian, berriz, Europar bizi diren brasildarrek jotzen dute, bereziki: «Madriken, esate baterako, brasildar ugari dago; eta musikari oso onak dira, gainera». Haiekin sarritan jarduten dute, ezagutzak handitu eta Txatungaren baliabideak aberasten jarraitzeko.

Etorkizun laburrean, taldeak bi helburu nagusi dituela azpimarratu digu Inok: «Le-

henengo eta behin, talde iraunkor eta sendoa egin nahi dugu; oraingo multzoaren inguruan, jende gehiago biltzea». Bestalde, duela bi urtez geroztik, sormen lanean ere ari dira, eta entseguetan ereindako horri mamia ater-nahi diote: «Melodiak sortzen ari gara; hemengo musikari batzuekin ere harremanak ditugu, hainbat uztarketa proposatu dizkiegu... Asmoa proiektu eta ikuskizun berrietan jardun ahal izatea da».

Garai hori heldu bitartean, Txatunga Benbek kale animazioan segituko du. Argi dago, orain zazpi urte aukeratu zuten formula arrakastatsua gertatu zaiela.

«Proiektu eta ikuskizun berrietan aritzeko
proposamen berriak lantzen ari gara»

Jato
Talde
Mus
Mus
Dato
Ham

«
a

Ttak
kale
kale
dute
dira
konf
ater
bat
Ta
tzi g
rozt
kuan
eta,
dute
ents
gara
Ta
Zest
Ton
gine
na, a
Aito
neta
abar

«
Ita